

(मराठी रूपांतर)

[२½ तास]

[एकूण गुण : ७५]

सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नाला १५ गुण आहेत.

१. महाराष्ट्रातील राष्ट्रीय चळवळीच्या वाटचालीची सखोल चर्चा करा.
किंवा
महाराष्ट्रातील संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीची थोडक्यात चर्चा करा.
२. विदर्भातील प्रादेशिक असमतोल स्पष्ट करा. हा असमतोल दूर करण्यासाठी शासनाने कोणते उपाय योजले आहेत?
किंवा
कोकण विभागाची वैशिष्ट्ये आणि विकासाचे मुद्दे यांची चर्चा करा.
३. महाराष्ट्रातील विधानसभेची रचना, अधिकार व कार्ये यांची चर्चा करा.
किंवा
महाराष्ट्राच्या राजकारणातील मुख्यमंत्र्यांच्या भूमिकेचे योग्य उदाहरणासहित परिक्षण करा.
४. प्रभावशाली जातींचा विशेष संदर्भ देऊन महाराष्ट्राच्या राजकारणातील जातींच्या भूमिकेचे स्पष्टीकरण करा.
किंवा
महाराष्ट्रातील इतरमागासवर्गीय जातींच्या राजकारणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
५. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन):-
अ) समाजसुधारणेची चळवळ
ब) दांडेकर समिती
क) मराठवाड्याच्या विकासाचे मुद्दे
ड) मुंबई उच्च न्यायालय
ई) दत्त राजकारणातील मुद्दे

[2½ Hours]

[Total Marks: 75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory
 2. Each question carries 15 marks.

1. Discuss in detail the development of Nationalist Movement in Maharashtra.

OR

Briefly discuss Samyukta Maharashtra Movement in Maharashtra.

2. Elucidate the regional disparities in Vidarbha. What measures are taken by Government to overcome them?

OR

Discus the features & developmental issues of konkan region

3. Discuss the composition, powers & functions of Maharashtra Vidhan Sabha.

OR

Evaluate the role of Chief Minister in Maharashtra politics with suitable examples.

4. Explain the role of caste in Maharashtra politics with special reference to dominant caste.

OR

Explain the nature of OBC politics in Maharashtra.

5. Write short notes (Any Three):-

- a) Social reform movement
 - b) Dandekar committee
 - c) Developmental issues of Marathwada
 - d) Mumbai High Court
 - e) Issues in Dalit Politics
-